

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 10. Hic vero nihil mali gessit. Modò Deus educit de tenebris lucem, sicut in principio mundi, vt cum illuminet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

non modicè, nec eius quis nō sit interpretatio-
nem. Non expedit sic manere, ut non sit aliquis
qui scripturam nō tamque exponat: suscitatur
Deus Danielē, quem ad hoc illuminat, ut ipse
negotium expediat, & absente producat in lu-
cem operamque abscondita, Pilatum esse dix-
erunt mox quādam exarantem causam mor-
tis Christi Saluatoreis & cum nesciret, quid
sciret, agitatus motusque Dei Spiritu, velut
lingua Calphæ Pontificis, notissimam hanc ex-
am scripsit: *Hic est Iesus Nazarenus Rex Iu-
dæorum.* Turbantur Principes, & optimates, &
ad mortem rēque commouentur, consentique
hoc inconfutū, vnde magna postulant instan-
tia illam eradī, eo quod eorum iudicio, casus
non conueniat præsentī. Sciat Deus ut qui-
dam prædat Daniel, cui suum infundit spiri-
tum, lucem & gratiam, qui hoc exponat,
clareque testetur, hac scriptura mortis Christi
causam contineri: qui moritur, quia *Hic est Ie-
sus*, hic est Saluator: quod si non capiunt, qua-
ritone hoc illi conueniat: sciant, quia *Hic ni-
hil mali gessit*, q. d. Declaro, quod non moriatur
propter alicuius culpæ reos, quia nulla immu-
dus est, sed generis totius humani culpas hinc:
etiam ut illud ab omnibus eriperetur, homo
requiratur, qui ab omnibus esset liber & in-
tegrus, & nec opus illi foret propria soluere de-
bita, ut perfecte solueret aliena.

f. 10. Hic vero nihil mali gessit. *Modo
Deus eduxit de tenebris lucem, sicut in prin-
cipia mundi, ut eum illuminet.*

A Videmus primum Apostolum, & prædi-
catorē crucis Christi, imo Christi et u-
cti, qui dicere possit: *Nos prædicamus:
Christum crucifixum*, ita primum ut D. Paulum
omnesque Apostolos antecedit: dum enim illi
fugam surripit arripit, & animo deficiunt, &
ex parte retrocedunt ab eius sequela & discipu-
larum se tunc Magistrum ostendit, inquit D.
Christi *organs* prouide ut omnes eum ut ta-
lem habeamus & uere temus, *Oculus fides color: non
dicitur iura ueritate cognoscit: non erubescimus
tali in accipere Magistrum.* Doctor effectus, &
in uelud crucis exaltatus Christum prædi-
cat ceteris omnibus an error, & sibi potuit as-
sumere, quod postmodum D. Paulus: *Deus qui
deus de tenebris lucem splendescere ipse illuxit in
cordibus nostris ad illuminationem scientie clarita-
tis Dei in facie Christi Iesu.* Opus Deo propri-

primum fuit hoc primum, quando toto orbe ad-
huc incompōsito, elementis inter se confusis, &
immensis omnia cooperiente chaos, densissi-
missime inuolente tenebris (*Terra erat, inanis &
uacua*, alii legunt: *Incompōsita, & tenebre erant
super faciem abyssi*) ex illis lucem eduxit clarissi-
simam, nempe solem qui totum illuminet mun-
dum radiis lucis suæ fulgentissimis, quibus il-
las omnes dissipet fuget, & disperdat. Hæc est
illa, inquit Apostolus, quam in nobis produ-
xit admirabili latrone. Tota terra inanis erat
& incompōsita, cunctaque tanta tenebrarum
confusione perturbata, quanta patet ex his que
Hierosolymis agebantur. Totus orbis spūsa la-
borabat caligine in cognitione Christi crucifi-
xi: nunquam ita palpabiles quis uidit tene-
bras, atque dum toto spectante mundo crucifi-
xus occubuit. Illas optimè Deus declarauit per
profundas illas quas induxit ea hora, qua Salua-
tor in cruce sublimis extollitur: *Tenebra factæ
sunt super uniuersam terram*: etiam tunc
quasi omnes, qui prius enim agnoscebant, sese
subduxerunt, cumque non agnouerunt: &
lux in eis aut extincta est aut uehemen-ter ob-
scureta, quæ prius de cognitione Dei in illis
effulserat.

Deus qui in orbis exordio de tenebris lu-
cerna eduxit, hic illam producit, & accendit
ut lucernam splendidissimam in medio nebulæ
cordis obscurissimi latronis qui dicere possit &
gloriarī. *Ipsè illuxit in cordibus nostris.* D. Au-
gust. legit: *Ipsè claruit*, q. d. corda nostra clara
reddidit instar solis, tale reddidit huius: ad
quid? *Ad illuminationem scientie claritatis Dei.* Ad
illuminandum in euidenti scientia clara, di-
stincta & explicita Dei cognitione. In eum si-
nem ordinat, ut hic uelut sol & lucerna loco
statuatur aliorum. Vān perduelles, qui latroem
in cruce suffigitis, ad grauiorem Saluatoris ig-
nominiam, & quā potestis loco sta utrius alio-
ri, quatenus e vicino conuictis & sublamatio-
nibus illum ualeat obscurare, ac furorum eius
tenebræ in ipsum Christum redundent densissi-
mæ: Hic vos ipsi risu exponemini, & hæc
mentis uestræ cogitatio Deo militabit: *Ipsè præ-
paratur cogitationes*: si namque super candelæ
bicum crucis lucernam attollitis mortuam, fumi-
gantem, ut blasphemias & opprobria euo-
mar in Christum, hic illum accendet igne & luce di-
uini sui spiritus, quæ accensus in medio palpa-
bilitum harum tenebrarum totum mundum in
cognitione Christi crucifixi illuminabit, & sic
In facie Christi Iesu.

Gen. 1.2.

Matt. 27. 41.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

I. Quid sit in facie Christi. Gen. 32. 10. Duas hae verba patiuntur expositiones: prima, q. d. quod hae lux & cognitio procedebat de facie Christi; vt idem sit in facie ac Perfaciem: sicut illud: In baculo mo transiit iordanem id est, Per baculum meum; Nec non alud ad illud Moyfi: qui cum ascendisset verticem montis, essetque cum Deo; ex familiarum eo presentia, & communicatione, tanta tamque supereminens radiavit in eo lux, vt facies eius solis splendori esset aequalis: porro erat hae talis lux, quae nedom intuent um oculos non illuminaret sed insuper & suo fulgore penitus excoecaret. Non sic sentiendum de facie Christi: quae licet spuis obfita, sincta sanguine, contusa pugnis, & liuida vulneribus, sol tamen est radios emittens lucis, & lucernas faesque facendit intellectum, vt patet in hoc latrone perfectum, cui tantam infudit diuinae suae personae, ac mysteriorum cognitionem, vt sua luce mundum illustreret vniuersum, vt Christum cognoscat: tam obsecris plagatum tenebris obfutum, sanguine, poenis, & ignominis in cruce execrandum.

26 Hae sit secunda, in facie Christi Iesu, q. d. ad honorem & gloriam Christi, ad hoc etenim hae accenditur candela, & lucerna huc tanta lux communicatur, vt ad nominis Christi exaltationem mundo voce canora ac clamorosa laudatorem eius protelleret & innocentiam, diciturque eum designans in particulari pronomine de monstratio; Hic nihil mali gessit, q. d. Ne illum abnegaueris eo quod medius inter latrones in cruce pendat, nec enim illi crux suorum est poena peccatorum cum nulla habeat sed altare in quo magnus ille sacerdos, sanctus & innocens sacrificium offert valoris infiniti nostraeque reconciliationis antidotum.

Hinc mihi persuadeo quod dum hae verba lato profertur, & illustrem hanc emitteret confessionem, cum voce submissiori socio suo fuisse locus eum impietatis accusans & arguens, vocem ita deuuo exulerit vt auditi potuerit per totum Caluariae montem, id circouaque dixit D. Athanasius, quod per illam obliuifecere, & reuerti que diabolum, Ad Lib. de Sa vere obfupuit diabolus, & magna anxietate, passis, & hastitationeque desinebat, imo & Diu. Augustinus hoc insinuauit, Praedicat saeculi iudicium, Regemque saeculorum, factus ex latrone confessor. Ad D. Avo. hoc igitur primo hae lucerna statuitur vt illuminaret sibi maximè vicinum, saltem scilicet latronem, atque illi, Charissime & comes fidelissime, precor attende quod quamuis vna

eademque omnium sit poena, non vna tamen eademque sit causa supplicii: Nos quidem esse Cong. ut humeris nostris hae cruce imponatur tolerandae, quia proprius poenae locus, & condigna poena, est culpa, qua nos ambo plus facis inquinamur, vnde Digna saluati. Verumtamen quae huius a humeros, cruce graui, talis non est, tunc autem corde illi liquefuit, & ad vim ignis amoris effuso in torretur a quatum, conuersus ad Dominum, & vt quantum potuit, elata, vt eam totus mundus audiret, exclamat; Hic autem nihil mali gessit. Nihil egit, nihil dixit, quod non sit rationi iudicioque conforme. Paterentur eum quocumque voluerit a plana pedis, vsque ad verticem, a primis vnguentis vsque tunc dum exipiat, nec vnum (Sed) in illo reperiret arguendum. Pharisaea molitur quisquid poterit iniquitas, contilia sua cogat Principes, conuocent, subornent: & instruant testes suos sacerdotes; populum inimici illius accretis instigent; sua Praeses intret tribunalia, audiat illum teniel & bis, multa ab eo se scietur; populo post verificabitur illud, Hic nihil mali gessit. Hanc veritatem, donec superet in me huius non dimittam, sed propugabo constanter, & si terminus longior fuerit, vique plures dies illis eam sustinebo. Hanc ego tenet hanc confessionem, hanc mordicus tuebior: quoniam mihi vita comes fuerit, & hae gaudens robur animam conditori. Brachia mihi stupent sigae, manus horrent clauis transfixae, pedes harpugine terebrantur, corpus eruci pendulum adhaere et, nihil mihi praeter labia linguaque sepe rest, qua quod corde sentio, publicabo. Hic nihil mali gessit. Et facis conuersus ad Dominum profundissima humilitate, capite quantum locuit, inclinato, cordisque genibus demissis, cum corpore non posset quandoque dem reseratus vinculisque penderet immobilis, sic ait. Fleto genua cordis mei, deuuo vocem altius attollens ardentibus offusus lacrymis deprecatur. Domine, memento mei, dum venero in regnum tuum. Non quod te videam unde quaque ligatum te distitero, mi Domine illustratum, nec quod te loquam derelictum seruatorumque delictuum obsequio vilsacio mi Rex serenissime, nec quod te ceruam tot plagis sanem, tanquam ab omni populo irratione vilipensum, te facio minoris, quin imo te vt Drum meum aborro, vt Dominum meum confiteor, vt Redemptorem publico, & Regem gloriae suspicio Rex es eminentissimus, sedes tibi dare conuenit in Regno

II. Lato Christi tuetur in nocentiam. D. Ath. Lib. de Sa vere obfupuit diabolus, & magna anxietate, passis, & hastitationeque desinebat, imo & Diu. Augustinus hoc insinuauit, Praedicat saeculi iudicium, Regemque saeculorum, factus ex latrone confessor. Ad D. Avo. hoc igitur primo hae lucerna statuitur vt illuminaret sibi maximè vicinum, saltem scilicet latronem, atque illi, Charissime & comes fidelissime, precor attende quod quamuis vna

Regno cœlesti, & coronas infiniti valoris im-
peritii, Reges creare potes regnorum Dei.
Nos mihi hoc carogo, vt locum sedemque ali-
quam designem, hoc tantum exopto: *Domine
miserere mei.* Mi Rex hinc cum protinus des-
cedas, ne me (amabo) derelinquas, Domine
mi, cum mundum deserens abeas, ne mei (pre-
ces) oblitiscaris. Ter maxime Deus, cum iam
regnum tuum ingrediaris, placeat tibi vt hu-
ius humillimi, & fidelissimi tui serui recorde-
ris: etenim te labijs confiteor, te lingua præ-
dicor, oculis veneror, corde diligo, anima adoro
& vita tibi famulor seruus additissimus.

§. II. Memento mei, Domine, dum ven-
eris. Magna est huius latronis penitentia,
debetque nos talem agere, nostras poenas sa-
tentes esse legimus.

nam suscipit, vt illa se contentum esse liquido
protestetur: *Nos quidem iuste.*
Nocenda eum Diu. Augustin. hæc latronis
precantis verba: *Dum veneris in regnum tuum,*
latis conformiter Græco textui, qui habet, *In
regno tuo,* nam intellexit de die iudicij qui in
S. S. literis vocatur dies regni eius. Quantum
intelligo considerat quod Christus in nocte di-
xerat coram pleno sacerdotum consistorio, quod
quamuis eum tunc ligatum captumque cerne-
rent, tamen retere retus ipse regnaturus.
*A modo videtur filium hominis, venientem in nu-
bis cæli;* quod sic D. Aug. interpretatur. O
64.

Domine Dominorum: peccatorum meorum
grauitas poenatum meretur æternitatem poenali-
que æternitatis; hoc vnicui te deprecor, vt
mibi tempus indulgeas quo contritus pro illis
satisfaciam, in hac me cruce permitteas vsque
ad vltimum mundi diem, quo gloriosus ven-
turus es iudicare, tunc autem obsecro, mise-
rans memento mei peccatoris. Animum mirare
ad satisfactionem & agendam poenitentiam
promptissimum: obstupescere quam paratus sic
ad disciplinas, ieiunia, vigiliis, cilicia, qui
pro debita suorum scelerum satisfactione tor-
mentum hoc grauissimum vsque in diem iudicij
persevere desiderat. Hæc una inter sapientissi-
mas latronis huius numeranda est actiones.
II. Latro
cruicem
libere ac-
ceptauit
pro pec-
catis suis
quia poenas acceptauit necessarias, secusque
patiendæ voluntatis ac tanta mentis prompti-
tudine, vt paratus sit in ipsum iudicij diem
hac crucis infamia poenaeque plecti, id est mil-
lenis annis, si tantis differretur. Per hoc latro
Consummatum in breui expleuit tempora multa.
Quia licet non nisi vnicuius actus fuerit, illum
tamen tanta expressit efficacia, & affectuosa
voluntate, vt tantum hic illo voluerit, ac si to-
to illo tempore in sumenda poenitentia perse-
uerasset.

Sæpe numero lectionem expendimus quam
D. Hieronym. prescribit matronæ cuidam il-
lustrissimæ Romanæ nomine Furtiæ, ex Camil-
lorum natæ progenie, quod inter alia pietatis
& vtilitatis exercitia, hoc vnicè nos ad salutem
promoueat incrementum, si nouerimus de ne-
cessitate facere virtutem, quam doctrinam eg-
regie profecutus est D. Chrysost. Plusimum
apud Deum mereri potes (inquit ille) si mor-
bos & corporis infirmitates te inuito terroentes
& iacturas te nolente aduenientes, & calamita-
tes quas nolens volensque incurristi, iam il-
lis obrutus, acceptaueris coram Deo in debitum
scelerum tuorum supplicium, cum integre uiuip-
T c
lug

27 O latronem te Apollolium, magnumque præ-
dicatorem, quanto meliori iure de te hoc
dicimus quod de Asacle: *Cursor velocissimus,*
tantum inquam, vt breuissimo tempore
ceterorum peregrinantis spatij quantum alij horis
quam plurimis. Merito tibi hoc occinimus:
Consummatum in breui, expleuit tempora multa;
placuit enim eras Deo anima illius. *Consummatum*
in breui in omni sanctitate & hoc quod vixi fan-
tissimi vix placitis annorum curticulis asse-
quatur, hic puncto temporis obtinet, vt fan-
tissimum distans euadat & consummatum, tantumque
perfruas, vt dicat Diuus Augustinus: *Cito*
repleuit eum Spiritus Sancti eruditio. Perfectissimè
si iudicis fuit & primo: in poenitentia, cui pal-
mam non est peruenit etiam hi, qui plurimos il-
los, si facerent annos consecrarent. Perfecta poeni-
tentia culpæ requirit cognitionem eum dolore
& humili eiusdem confessione, cui adiuncta sit
integra satisfactio. Latronis attende poeniten-
tiam, quam clara suorum scelerum cognitio,
quam humilis confessio, quam perfecta & supe-
rabilis his verbis notatur laudaturque satis-
factio: *Nos quidem iuste, nam digna facti recipi-
mus.* Talia mea esse fateor delicta, vt pro illis
aliquis dignis essent mille millia crucium. Mille
obnoxius sanæ erimibus, quorum singula tan-
tum merentur, quam unum fero supplicium. Hoc
indicit his verbis: *Digna facti recipimus.* Hac
cognitione cuncta poenitens detestatur crimi-
na, panderetque illa castigari: in quorum sa-
tisfactionem hanc tali cordis poenitudine per-
Neron Bassi, de Lantana. Tom. II.